

Irungo Alardea

Berrehun metro

Ainhara Zuazabeitia/Irun

IRAIN, arrautza eta tomate jaurtiketa, eta bultzada eta ukabilkada artean, Irungo emakumeek San Martzialeko alardean desfilatatu zuten igandean. Ez zen luzea izan egiten utzi zitzaizen ibilbidea, Urdanibia enparantza eta San Juan enparantza banatzen dituzten berrehun metro eskasak. Baina herenegun irundar hauek egindako ibilbide motz eta gogor horrek jende askok nahiko zukeena baino garrantzi eta esangura handiagoa lortu du.

Berrogeita hamar emakume inguru bildu ziren, txaketa beltza, txapel gorria eta eskopeta eskuan, goizeko 06.30ak ingururako Ama Xantalen ermitan. Eguzkiaren lehen printzekin batera, urduritasuna nabaria zen guztien aurpegietan, baina morala ere altua igartzen zitzaizen guztiei.

Ordu berean, Urdanibiako enparantzan biltzen hasiak ziren pixkanaka hainbat konpainiatarako partaideak, begiak zuhur eta belarriak adi, nork ikusiko enparantzara hurbilduko zen lehendabiziko emakumea, nork adituko lehendabiziko protesta keinuak, haiekin bat egiteko. Eta laster batean sartu ziren emakumeak Urdanibian, Santa Elena karrikatik. Lehendabiziko txistu hotsak eta lehendabiziko irainak. «Kanpora, kanpora!», «izorra zaitzatela!» eta «emagalduek» oihuen artean, emakumeak tente, edozein gauza entzun edo pairatu beharko zutela jakiten dutenak egin dezaketen indarrarekin. Alardean emakumeek parte hartzea politika kontua zela esan zutenak ere egon ziren, «betikoen kulp» zela «lotsagarrikeria» hura esanez. Ikus-kizun hori begiratzen ari zirenen artean ere eztabaida garrantzak sortu ziren.

Azkenean eman zen Arrankadako oihua. Soldadu emakumeak, gizonezkoen artean nahastuta eta eskopetak bizkarrean, San Martzial kalerantz abiatu ziren Ama Xantalen konpainiako lerroetan. Emakumeen eta gizonezkoen txistu artean, «lesbianak», eta «tortilerak» hitzak ziren nagusi, «kanpora, kanpora» eta «emakumeak sukaldera» oihuekin batera. Emakumeekin zihoazen gizonezkoentzat ere irainak, «koldarrak» eta «mari-koiak» izan ziren entzun ziren leunenak. Aldapan gora egin zuten heinean, bultzadak eta kolpeak bai emakumeentzat, bai gizonezkoentzat. Azkenean, korrika igo behar izan zuten San Martzial kalea, gainera joan zitzaizkien kolpeak saihesteko.

Enparantzan, udaltzainen artean eraman zituzten udaletxeko arkupeetaraino, eta atzeko kaltetik atera behar izan zuten soldaduek, korrika, eta amorruek eragiten dituen malkoak begietan, Alardeko jeneralari idatzi bat eman ondoren.

Aurtengoa ez zen izan alarde lasaia emakume horientzat, baina jasandako guztia jasanda ere, pozik zeuden. Garaipen txikia zen beraientzat. Parte hartu zuen

Udaltzain bat alardean atera ziren emakumeak babesten.

JAGOBA MANTEROLA

Emakumeen eta
gizonezkoen txistu
artean, «lesbianak», eta
«tortilerak» hitzak ziren
nagusi, «kanpora,
kanpora» eta
«emakumeak sukaldera»
oihuekin batera

emakume batek esan zigun: «Aurtengoa ez da gerra irabaztea izan, baina borroka garrantzitsua irabazi dugu». Ezer ez da berdin izango aurrerantzean alardean. Aurtengo irain eta kolpeen artean, emakumeak lekua irabazi du alardean. X

Tentsio uneak. Emakumeek eta haiekin ziren gizonek korrika hasi behar izan zuten kolpeak saihesteko.

JAGOBA
MANTEROLA

